

Helyreigazítás

Nagy örömmel forgattam a *Csóka György – Führer Ernő* által összeállított „Erdészélet – erdészlelek” címen megjelent, erdőkről, erdészekről szóló történetek sorát. Szórakoztató és a szakma szeretetét elmélyítő olvasmányra leltem. A közltek közül egyetlen történet maradhatott volna el. A 86-88. oldalon közölt „Erdőesztétika-gyakorlat” című.

Arról szólt, hogy az erdő szépségét szép természeti képekkel bemutatni kívánó *Majer professzor* egésznapos kirándulást szervezett diákjainak, és számos helyen terepi bejárást tartott a természet szépségeinek megismertetésére, az erdészpálya szeretetének elmélyítésére. Az emelkedett hangulatban eltöltött nap után Majer professzor egy tavaszi verset kért cserébe. Ostoba és meggondolatlan – azt is írhatnám – bunkó válasz érkezett. A bugyuta zön-

gemény joggal bánthatta az erdőért szívét-lelkét kitevő oktatót. A történetet végigolvasva úgy érzem, egy valóban szép, tavaszról szóló verssel tudnánk haló poraiban megkövetni az erdőművelés, erdőesztétika kiváló hirdetőjét. Kedvenc költőm – *Áprily Lajos* – kevéssé ismert, Kolozsvárott írott versét ajánlom a közölt helyére. Íme:

Tavaszi háború

Mentünk a csiklandó tavaszban, permeteg hullt ránk, ködfinom. Kibuggyant könny csillant a fákon. Állt még a hó a Dobrinon. Gallyak hegyén s rejtett magokban aludtak még a szép színek, csak az avarban leskelődtek bolyhos leánykőrcsinek. A fák felől hideg fuvalmat küldött egy hófoltos halom: a menekülő tél utolsó hídfőt rakott az oldalon.

Papok jöttek fiú-csapattal. Bomlottak a vidám sorok, s a ritka óra rárohantak a kisdíák-imposztorok. Lobbant a kedv a pap-szívekben s pajzán diák és komoly barát a szűz csiklandozó tavaszban csatát kezdetek, hócsatát. A bibliás fehér kezekben tapadt a hó pompás-puhán célba freccsent a kis kabáton és puffogott a pap-csuhán.

Hurrázva állt a harc sokáig, Gyönyörű volt: víg és vértelen s az apró gézengúzoké lett – hurrál! – a győzelem.

S fenn a visszhangos Hója-szélien kacagás csendült kisfiús: a harcot győztesen kacagta s tapsolt, ujjongott Március.

Dr. Szodfridt István

111 vízi emlék Magyarországon

Az ember és víz kapcsolata ezernyi szálon szövődik. Ám a víznek nincs története, csak az embernek, az emberiségnek. Ez adta a gondolatot, hogy bemutassuk vízzel kapcsolatos emlékeinket. Ha széttekintünk Magyarországon, számos ilyent találunk, kicsit és nagyot egyaránt. Nemcsak 111-et, hanem sok ezernyi!

A gazdasági szükségszerűségből a 19. század második felétől meginduló nagyszabású vízi munkák átrajzolták az ország térképét. Az ember, hogy termeljen, természetesen és éljen – létesítményeket emelt, mesterséges csatornákat húzott, forrásokat foglalt, töltéseket, zsilipeket épített; új eleme lett a tájnak a szivattyútelepek téglakéménye, a víztornyok karcsú vagy éppen izmos formája. Nem egyet közülük napjainkra védetté nyilvánítottak, s ma már el sem tudjuk képzelni nélkülük a városképet, a tájat. A települések egyéb mutatói elemei – a szökőkutak, a régi házak udvari kútjai, a fürdők, vagy az egyes katasztrófák hírnemzői: az árvíz táblák és a hozzájuk kapcsolódó emlékművek – is a megbecsült víztörténet tárgyi emlékek körébe tartoznak. Ez utóbbiak néma mementóként emlékeztetik napjaink emberét az ország területének közel egynegyedét érintő árvízi biztonság fontosságára. Nem maradhatnak ki a felsorolásból hajdani jeles szakembereink sem: sírjai, szobraik, emléktábláik ugyanúgy

közfigyelemre méltóak, mint örökbecsű alkotásaik, még akkor is, ha tudjuk: sokáig könnyebb volt emlékművet állítani hadvezérnek, politikusnak, szelíd lelkű lírikusnak, zengő hangú zeneszerzőnek, mint a háttérben munkálkodó, a nemzet számára az élhető környezetet – sőt gyakran az életfeltételeket – megteremtő mérnököknek és munkásoknak.

A vízi munkák természetéből fakad, hogy többségük eredménye egy-egy műtárgyban, építési objektumban ölt testet immár évszázadok óta. Ezek egy kiállításon bajosan láttathatók, viszont egy könyv lapjain bemutatathatók. A szerkesztés során minden vízi emlékek – s a rájuk vonatkozó valamennyi információnak – két-két, szembenéző oldalt szentelünk a kiadványban. Az egyes vízi emlékekre vonatkozó legfontosabb információkat angol és német nyelvű rövid kivonatban is szerepeltetjük. A vízi emlékek földrajzi elhelyezkedését feltüntető kis térképvázlaton megadtuk – a kor lehetőségeinek és igényeinek megfelelően – azok GPS-

koordinátáit is. Az összefoglaló térkép a kiválókat létesítmények országos elhelyezkedését szemlélteti.

Kiadványunkkal mind a szakmai, mind a szélesebb közvélemény figyelmét szeretnénk ráirányítani az ember és a víz ősi kapcsolatát dokumentáló, kultúrtörténeti jelentőségű vízgazdálkodási emlékekre, amelyek közvetlen környezetük és a térség nevezetességei – s továbbra is ideális célpontjai lehetnek a vízi turizmus híveinek.

Szlávik Lajos

A 240 oldalas könyv nyomdai munkáit az Alföldi Nyomda végezte. A könyv – korlátozott példányszámban – megvásárolható 2500.- Ft-os bruttó áron. Érdeklődni a szlavik@hu.inter.net címen lehet.